

674

493096

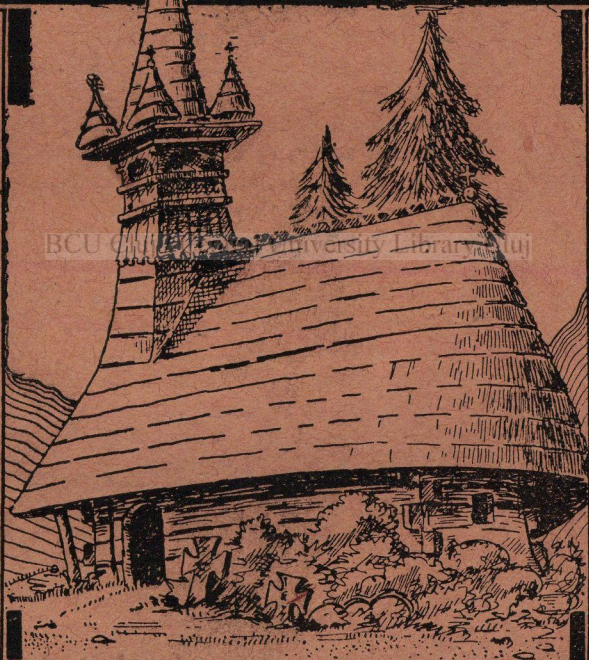
Anul IX, Nr. 4, 5, 6

Aprilie — Iunie 1945

Grada
Timișoara



TARA VISURILOR NOASTRE



Sub conducerea: Prof. Augustin Cosma
Timișoara III, Str. Vadul Călugăreni nr. 2

Cuprinsul

<i>Prof. Augustin Cosma :</i>	Neamul reîntră în drepturile lui furate	1
<i>Petruș Cavaropol :</i>	Puiul Codrului	4
<i>Răzvan Givulescu :</i>	O vânătoare de tancuri	7
<i>Val de Mureș :</i>	Poem pentru mătunile tafe... ..	13
<i>Reliu, C. D. L. :</i>	Maramureșul	14
<i>G. Tobias :</i>	Pioile	16
<i>Faust C. D. L. :</i>	Plictiseală	17
<i>Mircea Bena :</i>	Zbucium de tată	18
<i>Haralambașa Constantin :</i>	S'au scurs ani după ani... ..	23
<i>Dițișor :</i>	Mărțișor	25
<i>Dan Radu Ionescu :</i>	Inedită	26
<i>Mircea Juncu :</i>	Vrut-a Domnul... ..	30
<i>St. C. Ghiban :</i>	Nu plânge țara mea, nu plânge	32
<i>Octav Botoș :</i>	„Suferință“	34
<i>C. B. :</i>	Amintiri... ..	39
<i>Anton Marin :</i>	Rătăcire	41
<i>Liviu Seco ianu :</i>	Primul succes ca debutant în breaslă	42
<i>Liviu Secoșianu :</i>	Epigrame	46
<i>Ionel R. Tuca :</i>	Povestea unui Prinț	47
<i>I. Gh. Gogu :</i>	Vis de primăvară	51
<i>Emil Constantinidi :</i>	De-ale primăverii	52
<i>Țuțu Sapsi :</i>	„Seara pe luncă“	56
<i>Stela Ciocu :</i>	Primăvară	57
<i>Ion Bulgăr :</i>	Aprecieri din presă	59
<i>Ispas Gh. :</i>	Singurătate	61
<i>G. Tobias :</i>	Memento mei	62
<i>Nicolae Margheticu :</i>	Amarele neliniști	63
<i>Constantinidi Emil :</i>	Epigrame	63
<i>Gențiana :</i>	Baluș pomilor	64

Atențiune!

În 21 Mai a. c. clasele VIII-a ale Liceului C. D. Loga din Timișoara, vor prezenta o revistă muzicală de D-nii: Puiu Maximilian și Ionel Dinescu. Conducerea muzicală Viehmann Iosif.

Țara Visurilor Noastre

Anul IX, 1945

Ianuarie – Martie

Nr. 1, 2 și 3

Revistă literară pentru tineret. Apare lunar, afară de lunile de vacanță, sub conducerea prof. Augustin Cosma, Timișoara III, Str. Vadul Călugăreni nr. 2. — Inreg. la Tribunalul Timiș-Tor. sub nr. 98/1941.

Neamul reîntră în drepturile lui furate*)

Prof. Augustin Cosma

... E zi de sărbătoare; sărbătoarea neamului: neamul reîntră în drepturile lui furate, de cei, ce și-au luat și-și vor lua pedeapsa după vrednicie. Inceștarea celor vrednici pentru zdrobirea hidrei fasciste, hortiste și hitleriste nu s'a sfârșit încă. Dar nenorocitul dictat-pomană dela Viena, a fost sfârâmat.

Din punct de vedere a lumii Domnului și a neamului nimic nu este întâmplător; totul este stabilit înainte de Cel ce trasează drumurile neamurilor pentru desăvârșirea rosturilor lor în lume.

Nu e o întâmplare, dacă Evanghelia zilei de azi, e Evanghelia judecății din urmă.

Mângăiați auzim, refugiații și neamul întreg, cuvintele Mântuitorului: „Veniți binecuvântații părintelui meu,

*) Din cuvântarea finută, din încredințarea asociației refugiuților, cu prilejul serbării reîntronării autorității românești în Ardealul desrobit.

de moșteniți împărăția, care vă e pregătită vouă dela începutul lumii“, căci de când se cunoaște istoria am fost adevăratele pietre ale acestui pământ binecuvântat, care a fost, este și va fi românesc.

Mulțumită Domnului Dumnezeuului nostru și al părinților noștri, care ne-a miluit să ne regăsim drumul bun ce ne duce la înveșnicirea dreptății pe plaiurile noastre.

Mulțumită tuturor cari au contribuit cu frământarea, suferința și dragostea lor la înfăptuirea învierii neamului.

Mulțumită sângelui vărsat, pentru plămădirea mântuirii pământului nostru, sânge rusesc și sânge românesc, adevărată cimentare a prieteniei dintre cele două popoare, sortite de istorie și destin să fie și să rămână vecine și prietene.

Zi de sărbătoare, zi de bucurie, zi de înălțare, zi de înviere: „Cum se risipește fumul, să se risipească, cum se topește ceara de para focului, așa să piară păcătoșii dela fața lui Dumnezeu, iară dreptii să se veselească.“

Neamul drept este în dreptul lui să se veselească de izbânda gândului lui de totdeauna, gândul lui de azi: gând de biruință plămădit din răbdare, suferință și iertare.

Prin răbdarea și înțelegerea noastră, am făcut, din pământul nostru, Canaanul tuturor neamurilor, cari au avut puțința să se simtă acasă, întru ale noastre fiind și trăind.

E gândul nostru sfânt, gând plămădit din dreptate și omenie; trebuie să fie gândul tuturor celor ce-și află

adăpost și trai pe acest pământ binecuvântat, de-a face totul ce întărește, de-a înconjura tot ce slăbește putința desăvârșirii împreună dăinuirii liniștite, pasnice și fericite pe pământul sortit nouă de leagăn, cămin și mormânt.

E gând de temeinică tărie acesta, nu de lașitate ; căci ura nu dărâmă decât sufletele în care își face cuib. Pier doar cei ce urăsc ; iar cei loviți și urâți dăinuesc și se înalță.

Înalțarea și biruința ne e încununarea suferinții și a răbdării noastre milenare.



BCU Cluj / Central University Library Cluj

Puiul Codrului

Puiul Codrului, pui, pui,
E bălai, pe capul lui,
S'a jucat când s'a născut
Soarele, și i-a făcut,
O cunună ca a lui . . .
Cerul se 'ndură și-i dete
Două nestemate; — fete —
Florile 'l înbujorară;
Trandafirul, gură rară
I-a făcut, să spună ea
Numai vorbe dulci ce vrea
Fata când e 'ndrăgostită.
Pe cămașa zdrențuită,
Lungă, lungă, până 'n brâu
Curg șuvițele părâu;
N'are mâneci, că le-a rupt,
Și pe mijlocul lui supt,
Stă centura lui de aur
Ce-l păzește de balaur.
Așa-i spuse muma lui,
Muma, Puiul Codrului,
Că centura-i fermecată,
Dela vraci bătrân furată . . .
Unde-i place lui să stea,

Cântă mierea, cântă ea
Mai duios ca orișicine;
Iară vântu 'ntr'una vine,
De-l mângâie, îl răsfață,
Și-l sărută lung pe față . . .
Soarele în bucle-i joacă
Dimineața până 'n toacă;
Râde cerul fără spumă;
Din necaz, el face glumă.
De se 'npiedică și cade
El voinicul fără frică
Să se plângă. E fată mică?
Râde, râde de se-ableacă,
Și de râsul lui, își pleacă,
Lin căpșorul de petale;
— Sunt sfioase, vezi matale; —
Prea-i frumos și prea e tânăr.
Când deunăzi măicuța
Prichindel îi spuse 'n glumă,
Supăraț trânti scufița,
Și eși ca să le spună
Florilor, durerea mare
Ce-l făcu ca să măsoare
Fluturele, ce 'ncercase
Să sărute 'n sbor o floare.
— „Nu-i așa că nu sunt mic?
Nu-i așa că nu-s pitic?

*Cine spune că sunt mic?!
Eu pitic?!
Și zâmbeau pe sub cununi
Florile; copiii buni
Vor să fie ce nu sunt.
Când vedea că sunt sfioase
Și nu vor ca să-i răspundă,
Le zâmbea, și apoi miroase
Tot parfumul lor; o undă
Ce-l cuprinde 'ncet, adoarme
Și visează... Ce minuni?
Numai el le știe, Doamne.*

Petruș Cavaropol

BCU Cluj / Central University Library Cluj



O vânătoare de tancuri

Zorile apărură mohorâte, întovărășite de o ceață deasă ce accentua și mai mult nesiguranța și tristețea acestei dimineți de vară.

De trei zile lupta continua în sectorul... de front, cu o înverșunare ce creștea din oră în oră, unind într'o simfonie de înfern, exploziile infundate ale obuzelor de artilerie, spargerea seacă a proiectilelor de brand și urletul sinistru al avioanelor în picaj; de trei zile pământul se cutremura sub avalanșa de foc și fier ce săpa cute adânci în fața lui răbdătoare, de trei zile inamicul se pregătea în vederea obținerii unei decizii în acest sector.

Dimineața mă găsisse instalat în mașina ce purta postul de radio. Lucrasem toată noaptea, când numai la lumina ușoară roșie-albastră, ce se filtra dela lămpile aparatelor, când luminat de stelele rachetelor multicolore, sau de parașutele luminoase ce se încrucișau în beznă, asemenea unui minunat foc de artificii.

Abia spre dimineață, când o ușoară geană de lumină apăruse la orizont, căutând să răsbată prin ceața deasă, încetasem — pentru cât timp oare? — lucrul. Obosit de munca fără răgaz a zilelor și nopților ce trecuseră într'o extremă încordare, străbătut până la oase de frigul înțepetor, mă înțolisem în mantaua-mi largă, îi ridicasem gulerul, și asemenea melcului ce se retrage în cochilia lui — mă ghemuisem în manta, căutând să mă încălzesc cu orice preț.

Încetul cu încetul valuri de căldură începură să mi se răspândească în corp. O ușoară toropeală mă învălui

asemenea negurii din afară. Gândurile, cari până atunci, se înlănțuiseră în succesiunea lor, ca verigele unui lanț, îmi scăpară deodată de sub control, ca și cum s'ar fi defectat ceva în complicata mașinărie a creerului : se fragmentară și se risipiră — ca mărgelile unui șirag, deveniră tot mai greu de urmărit, tot mai confuze, până când se pierdură cu totul în întuneric.

Nu mai simțeam decât căldura plăcută, căldura dorită — ce mă cuprindea asemenea pânzei unui paianjen nevăzut, nu mai auzeam decât melodia monotonă a convertizoarelor ce răsună în căști, asemenea zumzetului infundat al unui stup de albine.

Apoi totul se stinse, ușor ca o adiere, și recepția eului meu trecu pe neîntrerupt.

Nu știu câtă vreme am dormit. Mă trezii deodată într'un urlet, care mă făcu că sar în picioare de par'că s'ar fi destins un arc. Buimăcit de somn, nu înțelesei — o clipă — ce s'a întâmplat. Auzeam doar : „Vin tancarile„... repetat de voce ce nu mai avea nimic omenesc în ea. În fracțiunea de secundă ce urmă, fracțiune în care creerul porni să lucreze ca un motor ambalat la maximum, mi se limpezi totul în cap, iar scena ce trebuie să se petreacă la postul corespondent se desfășură vertiginos în imaginația mea înfierbintată : palid, cu fața contractată de groază, cu ochii mărunți, ieșind din orbite, radiotelegrafistul înțepenit în fața aparatelor, fixă neputincios tancarile ce se apropiau de el. Cu vocea, ce seamănă a urlet de fiară rănită, el repetă automat : „Vin tancarile... Vin tancarile... vin...

Un horcăit oribil îmi întrerupe șirul imaginilor. În vârtii înfrigorat butoanele emisiei, căutând să obțin pre-

ciziuni asupra situației, mă sbătui în toate chipurile să vorbesc cu compania, dar totul fu zadarnic : postul de radio al companiei nu mai răspundea legătura era pierdută.

Am înțeles atunci că trebuie să acționez repede pentruca tancurile să nu surprindă postul de comandă. Mi-am smuls cu o mână căștile de pe urechi, în timp ce cu cealaltă apăsam pe butonul „întrerupt“. Apoi, părăsindu-mi postul de radio, am sărit din mașină. Știam cu precizie ce va trebui să fac, căci în min-te-ami înfierbântată, planul de acțiune se prezentase gata — de par'că ar fi fost elaborat de mult și doar ținut închis în vre-o cămăruță secretă din creier. Cotrobăii înfrigorat în lada din spatele mașinii, ladă în care țineam amestecate muniția, pâinele și ranițele, până ce aflai ce-mi trebuia : erau două „faust patrone“, două buzdugane cu cap mare și ascuțit, cu coadă lungă și subțire. Le luai cu grijă sub braț și pornii fluierând prin lanul de cânepă ce se întindea în jurul mașinii.

Ceața se împrăștiase fără urmă, lăsând să se vadă până departe terenul frământat, acoperit de culturi multicolore peste cari soarele — ascuns după o pierdea de nori albi și lănoși, își filtra cu mult egoism căldura sa. Din când în când, câte o răbufnire de vânt mă învăluia în parfum proaspăt de levănțică și ismă, strecurându-se în acelaș timp, indiscret, sub bluza pe care o umflă asemenea unui balon.

Înaintam repede pe cânepa verde și înaltă ce-mi ajungea aproape până la umăr, căutând să prind svon de motoare. Dar în afară de simfonia îndepărtată a luptei, nici o altă distanță nu tulbura intinsul ogoarelor.

Mai avem doar câțiva metri până să ies din lanul verde și înalt, când privirea — îmi fu atrasă de două pete mari și negre — două ploșnițe uriașe — ce apăruseră la vre-o treisute de metri în față, pe o ridicătură de teren. Instinctiv m'am oprit, în timp ce inima — clopot de alarmă — începu să bată cu putere. Nu mai încăpea nici o îndoială : erau tancurile pe cari mi le anunțase telegrafistul dela companie, era prada pe cari o căutam. Mă aplecai puțin, așa ca să mă camuflez în cânepă și începui să le observ : erau mari, pântecoase, cu turelă rotundă, turelă ce se mișca încet, când spre stânga, când spre dreapta, cercetând cu luare aminte lanurile. Cum stăteam acolo, pe ridicătura de teren, le asemănai cu sălbătăciunea ce ese din pădure, se oprește, ridică botul în vânt și adulmecându-l își dă seama de primejdiile ce o pândesc.

În fine, înțelese desigur pe calea aerului, unul din tancuri porni, într'un uruit de fierărie, drept spre cânepiștea în care stăteam camuflat. O sudoare rece mă cuprinse când i-am văzut direcția. Am înțeles că lupta nu mai poate fi ocolită, că viața sau moartea atârnă de iuțea și precizia mișcărilor mele. Și totuși nu reușesc să mă mișc. Îl privesc ca hipnotizat, cum se apropie cât mai mult, ochii înregistrează mecanic distanța ce scade virtiginos, dar creierul refuză să dea vre-un ordin.

Două sute de metri, o sută cincizeci, o sută, optzeci, șaptezeci, șasezeci mă mai separă de namila de fier. Strâng cu putere coada subțire a „faust patronului“ și mă pregătesc pentru momentul decisiv. Dar acesta întârzie, căci ajuns la vre-o cincizeci de metri,

tancul se oprește din nou. A zărit probabil ceva și vrea să observe mai bine. Turela i se învâрте mult spre dreapta și aproape imediat o rafală scurtă spintecă văzduhul. Apoi din nou liniște. E atât de aproape de mine, namila neagră, încât îi disting toate amănunțele, toate cârpiturile pe blindaj, toate rănille căpătate în alte lupte. Și cred că dacă ar fi vie, i-aș simți din plin dogoarea respirației.

În mine, doar inima se mai agită ritmic — cu lovituri înfundate de ciocan. Apoi simt deodată, că nu mai pot suporta situația, că trebuie să mă scap de tancul acesta. Dar pentru arma mea distanța e prea mare: trebuie să mă apropiu la cel puțin treizeci de metri, ca de acolo să-i trimit moartea.

Un salt scurt și am ajuns într'un loc potrivit. Mă așez în geunuchi iau coada „faust patronului“ sub braț, îndrept capul ascuțit spre tanc și — învingându-mi tremurătura nervoasă — declanșez.

O flacăra lungă a țâșnit din coadă, în spatele meu, în timp ce capul a pornit vâjâind. Mai am timp să-l văd cum se lipește de turela tancului, înainte de a mă trânti la pământ, în așteptare. O secundă, două, trei... mi se par o veșnicie în această așteptare înfrigurată. Deodată o bubuitură ca de tunet cutremură văzduhul, răscolind ecouri până departe, în timp ce o limbă de foc se înalță dreaptă în spre cer.

Am învins, dar încordarea a fost atât de mare, încât sunt nevoit să mai stau câteva minute întins pe pământ, ca să-mi recapăt puterile și liniștea.

Când m'am ridicat, în aer plutea miros puternic de uleiuri și grăsimi arse. Tancul — distrus de ex-

plozie — era doar un morman de fier, pe care îl mistuia o flacără galbenă-negricioasă, neliniștită de vântul hoinar.

Pornii încet spre postul de comandă, iar tancul țintuit la marginea lanului de cânepă, rămase să ardă, torță vie aprinsă pentru ce-l ce-și dăduse viața, stând neclintit la postul de radio al companiei.

Răzvan Givulescu.

1/III 1945.



BCU Cluj / Central University Library Cluj

Poem pentru mâinile tale...

Cuvintele mănunchiuri se logodesc în taină
Și mâinilor, iubito, — îți dăruiesc azi, — haină:

* * *

Lumini, mâinile tale, — cu jocuri efemere
Sărut de raze poartă și blândă adiere;
În lente lunecușuri se arcuiesc prelung
Ispite 'mbietoare, ce gândurile — alung' . . .
In serile de vrajă, șoptesc povești suave,
Prin cari plutesc molatec, de vise, — albe nave,
S'adoarmă fericirea trecutului plecat
In căutarea clipei prezentului visat . . .
Odihnă de tăcere, în păr de amintire
Sau gingașă ispită, oglinzii din privire, —
Doar mâna ta, iubito, sbrudalnică și albă,
Îmi poate fi în noapte, la vise, doruri, — salvă! . . .

* * *

Am încercat, iubito, cântec să 'nchid în mine
Și purtător de basme să fiu doar pentru tine;
Dar mâinile-ți prea albe, — corăbii azi venite
Din țara 'ndepărtată cu vise împlinite, —
Din visul tău de doruri, prea mult să beau mi-au dat,
Și-acum, ca niciodată — de tine îmbătat, —
Apleacă-ți lin pe fruntea-mi, a tale mâini prea calde,
Și lasă-le în noapte, iubirea-mi să le scalde, —
Făcându-mi-le pernă de liniști și de dor,
— Oprind o clipă timpul, din nesfârșitu-i sbor! . . .

Val de Mureș.

Maramureşul

. . . , şi suflete netrebnice, înveninate-n ură au năpădit. Doina amuţeşte. Cerul se 'ntunecă şi scapără. Apele se tulbură şi se roşesc. Pământul se cutremură.

Un viscol pornit din părţile gheenei mugeşte.

Apocalipsul.

„El“ cu mâna'nţepenită pe coarnele plugului înpie-
trit în brazdă şi cu privirea pierdută'n zare stă nemişcat.

Sfidează şi rabdă.

S'or fost pornit „ei“ mulţi, dar tot „ei apa“ şi „noi pietre“.

Cu urleţ sălbatec viscolul vrea să-l doboare, dar el, sau Pietrosu, e tot una.

Un scrăşnet de dinţi ca dintre două pietri de moară îi scăpă. Se sperie însă de gânduri necurate şi îngână făcându-şi semnul crucii:

Iartă-i Doamne că nu ştiu ce fac !

Cu privirea aţintită în spre crestele Pietrosului şi cu reflexiile în suflet a cerului ce a început să se limpezească, a holdelor de aur şi a sângelui ce strigă de sub brazda în care i-a încremenit plugul, aşteaptă.

Un vânt dede parte, de undeva de peste munţi strecurându-se printre pletele-i cărunte ce odihnesc pe umerii lui maşivi îi furişe în suflet o doină atunci . . .

Coarnele plugului trosniră; fierul plugului scrâşnind se rupse'n brazda încremenită, iar el cu buzduganul lui Dragoş în mână urcă pe Gutâi, dar . . .

. . . sufletele gheenei se risipisieră. Piatra învierii a fost ridicată de pe mormânt și aruncată'n Tisa, să facă ocolul țării.

Doine învăluite'n rugăciuni de preamărire se ridicau spre cer ca fumul de tămâe.

Doamne iartă-mă îi scăpă printre buze. A trecut și asta. Își făcu semnul crucii:

Coborî cântând :

Câte flori pe Iza'n sus

Toate cu mândra le-am pus.

Rellu, C. D. L.

BCU Cluj / Central University Library Cluj



Ploile

Se va deschide cerul monoton
Și ploile vor plânge năbușit,
Țâșnind din norii negri, ce-au plutit,
Ca niște nave frânte de ciclon.

Se va deschide cerul trist de plumb
Și ostenite lacrimi vor cădea,
Venite dela ingeri, dintr'o stea,
Pe lanuri ruginite de porumb.

Se va deschide cerul plin de ploii
Și stalactite umede și reci
Vor săgeta coline și poteci
Și se vor stinge, jalnic, în noroiu.

Se va deschide cerul neguros;
Pâraiele se vor umfla pe munți
Și fluviul va crește peste punți
Gonind la vale galben, furios.

Se va deschide cerul încărcat;
Pădurile vor geme'n ape mari
Și nemișcați vor putrezi stejari
Și morți în cimitirul înundat.

Se va deschide cerul mohorât ;
Copacii negri, desfrunziți și goi,
Vor presăra regrete peste noi
Murind de plictiseală și urât.

Plâng ploi pe plopii plumburii pleșuvi,
Comori din ochi de ingeri visători
Ce, licărind, lichide se preling
Pe streșini grele și pe grinzi, în zori.
Plâng ploi pe plopii plumburii pleșuvi.

G. Tobias

— x —

Plictiseală

Minutele se scurg alene
O oră, par, doar 5 minute.
Pe tablă sunt niște desene,
Și . . . casc deodată pe . . . nevrute.

Știința-în fața-mi se perindă,
De-nșiră încet-încet de tot.
Un tip se uită în oglindă
Și face un banc un alt netot.

O muzică de voci încete.
Un narmur-încet ca un izvor.

— — — — —
Pe-un lan se joacă-un cârd de fete,
Și-aud un glas . . . Hei ! Somn ușor !

Faust C. D. L.



Zbucium de tată

Crivățul vuia prin horn. Câte o răbufnire zguduia ferestrele și ușa.

Focul din vatră arunca jucăușe pâlpăiri de umbre și lumini pe pereții odăii, fără a izbuti să alunge întunericul. Parea că o mână nevăzută încerca mereu să ridice un colț al vălului aruncat peste întunecata cameră.

Intre ferestrele cari dădeau în negrul nopții de afară, ardea candela iar lumina ei dulce și tristă făcea o pată gălbue pe două palme de perete, unde atârnavă icoanele.

În pat, învelit în țoale până la bărbie, zăcea un copil, respirând greu și înecându-se din când în când.

Alți doi copii dormeau într'alt pat.

Cu capul în mâini stătea pe scaun taica popa iar maica preteasă sta pierdută la picioarele patului, cu mâna la gură și privirea dusă în gol.

De câteva zile copilul o ducea rău.

Se jucase poate prea mult la săniuș la Crăciun.

De atunci se'mbolnăvise și nimic nu mai aducea o rază de bucurie pe fețișoaca-i îmbujorată de fierbințeleală.

Niciun leac nu ajutase.

Mâine era ultima speranță. Mâine, medicul de plasă își făcea vizita săptămânală.

* * *

A doua zi preotul așteptă pe doctor în capul satului și-l conduce la el.

Medicul cercetă copilul. Părinții, cu răsufierea tăiată, urmăreau gesturile omului care singur pe pământ cunoștea armele cu care putea lupta contra negrei amenințări a morții.

Incercau să cetească depe fața lui ceea ce le va spune sau mai curând, ceea ce le va ascunde. Dar nu le ascunse nimic.

— Greu, rău de tot, puține speranțe, zise el.

Preotul află, strânse din dinți și privirea-i rugătoare se întoarse înspe icoane.

Preoteasa începu să plângă și să căineze încet.

Doctorul le spuse că numai anumite medicamente, luate fără mare întârziere, ar putea schimba starea copilului. Medicul nu le avea însă la el și cea mai apropiată farmacie era în oraș, la 10 Km. Preotul n'avea sanie.

— Te iau, părinte, în sania mea, se oferi doctorul.

Pe la amiazi plecară. Ninge mereu, totul în toate părțile era alb, obositor de alb.

Din loc în loc printre fulgi se vedeau stâlpii de telefon și copacii cu brațe descârnate implorând cerul. Șanțul șoselii era una cu drumul.

Caii trăgeau bine, dar părintelui i se părea că stau pe loc.

Vântul învolutura zăpada și o răspândea neegal, umplând gropile și desgolind ridicăturile.

Urmele saniei se acopereau îndată.

În unele locuri șoseaua își arăta pietrișul gol pe care tâlpile saniei scrâsneau.

Tăcutul oraș îngropat în nea, apăru deodată în față, pată neagră pe întinderea albă.

Preotul târgui doctoriile, înfundă sticlele în buzunarele dinăuntru ale blănii și plecă spre casă.

Spera că va găsi vreo sanie să-l ducă înapoi, dar nimeni nu umbla p' o așa-o vreme. Să mai aștepte nu se putea, începuse să se întunece.

În capul orașului se opri.

Șoseaua, atât cât se vedea, se întindea dreaptă străjuită de dublu-i șir de stâlpi și pomi.

Părintele socoti că pe șosea avea de mers 7 Km. și pe urmă 3 pe drumul lateral care ducea la sat.

Dacă tăia însă la stânga peste câmp și prin pădure, nu erau decât 7 Km.

Șoseaua era mai sigură, netedă și poate umblată, dar mai lungă.

Potecă depe câmp nici nu se vedea și trecea prin pădure . . .

Simțind sticlele în buzunare, părintele își aduse aminte de copilul a cărui vieață atârna de ele.

Trebuia să le aibă cât mai grabnic.

Strânse mai tare măciuca bastonului fără de care niciodată nu pleca la drum și o porni voinicește pe cărarea din stânga.

Se 'noptase deabinelea, dar zăpada ținea destulă lumină. Nu mai ningeă însă crivățul ridica trâmbe de nea, orbînd omul ce merge deacurmezișul câmpului.

Cunoscuta potecă de peste vară, se schimbăse complet.

Cum era puțin adâncită, era acoperită cu zăpadă groasă în care picioarele drumețului se afundeau la fiecare pas, îngreunând mersul.

Părintele păsea cufundat în gânduri, bicuit de griji și învînt.

Deodată tresări. I se păruse numai? La câțiva pași în stânga apăruse o mogâldeață neară.

Lupul! . . . Se opri locului, cu trupul străbătut de un fior. Umbra apăru mai aproape luând contur de câine. Doi ochi de foc sfredeleau pe preot pironindu-l.

O rugă fierbinte și părintele, cu băta gata de apărare se zmulse din loc pornind cu hotărîre.

Mogâldeața îl urma credincioasă la respectoasă depărtare, alături de potecă, prin arătură.

Lupul era singur și nu îndrăznea să atace pe om decât poate dacă ar fi căzut.

Dela o vreme fiara alergă înainte și se așeză în cărare, dar părintele nu se opri.

Dincolo de lup și de pădure, era satul cu copilul a cărui salvare era sosirea doctoriilor.

La câțiva pași de lup, acesta se 'ndepărta iar o bucată, iar când apăru pădurea, lupul renunță la pradă.

Prin pădure cărarea era foarte neregulată, cu gropi și lunecușuri ce nu puteau fi văzute.

Tot la câțiva pași călătorul cădea lovindu-se și crengile 'i zgăriau fața până la sânge.

Părintele nu se gândea însă la lovituri. Se lăsa să cadă cât de rău, numai sticlele să fie ferite de izbituri ca să rămână întregi.

Mersul era tot mai obositor și părea că drumul nu se mai sfârșește.

Odată căzut, părintelui nu-i mai venea să se ridice. Era așa plăcut să stai nemișcat.

Sticlele din buzunare însă îl îndemneau și cu o nouă efortare se scula și reîncepea calvarul.

Cocorî într'o vâlișoară în care se isprăvea pădurea și începu suișul ultimului deal.

Se clătina ca beat. Era rupt de oboseală, lovit și zgâriat. Zăpada îi intrase pe deasupra în bocanci, dar nu ținea seamă de nimic. Încă puțină voință și ajungea. Nu mai era mult.

În vârful dealului bătea un vânt tăios pătrunzând până la oase.

Simțea cum îi îngheață sângele pe zgârieturile depe mâini și față.

În vale, câte două trei de fiecare casă, se vedeau pâtratele ferestre luminate de galbene opaițuri.

Părintele coborî pe lângă vii.

Prin sat putu merge mai repede.

Înima îi era strânsă de grijă.

— Nu va fi oare prea târziu.

Intră în curte și prin geam văzu pe preuteasă cinând cu cei doi copii sănătoși.

Părintelui i se luă o piatră de pe inimă. Insemna că bolnavului nu i se făcuse mai rău.

Primul drum în casă fu la patul copilului.

Ii dădu din doctorii și rămase în picioare la marginea patului, îmbrăcat, ne auzind întrebările preutesei, speriată de halul în care se afla, ne simțind durerea loviturilor și rănilor, ne luând seama la foame și oboseală.

Stătu așa vreo jumătate de oră privind la copil până ce acesta ațipi . . .

Atunci abea se desbrăca, se spăla de sângele care i se prelinsese pe gât, și zdrobit de oboseală se așeza la masă.

Incepu să simtă săgețile durerii în rânile desghețate dar nu-i păsa.

Copilul era scăpat. Somnul liniștit o dovedea.

Incepând să mănânce, își aruncă privirea la peretele cu icoane.

Candela i se păru că arde cu o flacără mai vie și icoanele străluceau ca niciodată.

Mircea Bena

VII B. Loga



S'au scurs ani după ani . . .

*S'au scurs ani după ani . . .
Și plopi 'și reculeg trecutul,
Iar cărăruia dela moară
Și 'n astă seară,
Mai amintește
Frumoasele seri de odinioară.*

Acele seri senine,

S'au dus . . .

Farmecul lor e pentru mine,

De mult apus.

Iar eu,

Pe drumul meu

Pășesc încet

Din ceas în ceas,

Și'n urma fiecărui pas

Las

Un regret

Acelor ce-au rămas . . .

Tot ce e trecător,

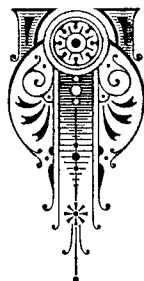
Pentru bietul muritor

E falș . . .

*Aștept al vremurilor pas.
Uitat,
Părăsit,
Ca un câine
Imbătrănit.
Aștept ziua de mâine,
Căci poate ea
Aduce cu sine,
Și Moartea mea.*

*Haralambașa Constantin
Reșița*

BCU Cluj / Central University Library Cluj



Mărțișor

Zărilor s'au desbrăcat de podoaba, de lumină și s'au învăluit în năframa de mătasă neagră a nopții.

S'au gătit pentru a primi cântecul buciului și a dorului din depărtarea munților din suflet.

Au venit Ingerii, și-au cusut de năframa lor stele de argint.

... Și sufletul meu, scânteie din focul vieții, înalță în aceste momente rugăciune fierbinte :

Doamne auzi-mă! ...

Așa vreau să fiu un sol mic al lui Dumnezeu, să urc scara pe care au coborât Ingerii pentru vis ... — să urc spre înălțimi cu suflet de lacrimă, să ajung până la stelele de pe năframa zorilor.

Să-mi dea Domnul o stea de argint să ți-o duc ție mărțișor când zorii de lumină vor săruta cerul și vor îmbrăca zărilor lângă ecoul cântecului de dor! ...

Să descos ce-au cusut Ingerii și să-ți duc o stea de argint :

Visul meu, mărțișor! ...

Dițișor



Inedită

Candid început de April cu arajament și dichis în notă. Caiși cu brațe împrăștiate bogat, doldora de albul florilor tăiate din hârtie creponată. Țândări de cer albastru atârinate anapoda de ramurile înmugurite ale cireșilor închirciți și ale prunilor bonți. Geamuri deschise larg spre zumzetul cromatic al bulevardelor și al bombardierelor de tip Liberator. Început de April unamienouăsutepatruzecișipatru.

Dragomir Dalea a coborât ultimul la adăpostul din curte. S'a oprit o clipă la intrare. Zumzetul creștea neîncetat. Undeva spre Cotroceni se auzeau hăuiri înfundate de explozii. Primul val trecuse încă pe când își îngrămădea maculatoarele cu versuri aritmice în servieta de iuft. Întâia explozie o auzise în clipa în care își închidea în caseta de mahon plicul cu acte. Nu-l impresionă prea mult, își urmă liniștit împachetatul. Apucă un scaun invalid și coboră din cui portretul Mihaelei. Șterse cu mâneca jachetei, cadrilate și roase, rama arămie, și-l vârî printre hârtoage în despărțitura exterioară a servietei. Cu același calm își luă pălăria cu boruri largi și pleoștite din cuier și coborî cele trei etaje. Oprit la gura adăpostului, se străduia acum să descopere noul val. Duse mâna streășină la ochi și privi peste caișii înfloriți din fundul curții înspre locul de unde venea zumzetul.

— Se vede ceva, coane Dalea ?

Sofronie I. Matei îndrăzni să-și arate nasul butucănos din întunerecul adăpostului.

— Marea nesfârșită a cerului și trâmbele de foc ale Gomorei.

— Se văd ori nu se văd ?

— Ce să se vadă ?

— Pasările cu ciocul de fier, ca să fiu pre înțelesul dumitale.

Dragomir Dalea și-a încordat privirile. Zumzetul crescuse întretimp și acum un uruit năpraznic îi luase locul. Lovită la mir catapeteazma circumflexă a cerului se prăbușea vuind. Privi deasupra capului și le văzu.

— Ti, da-s frumoase domne ! Parcă-s peștișorii de argint ai proprietăresii. Sofronie I. Matei dispăruse din gura adapostului înghițit de ceața neagră și rece a criptei comune cu treizeci de locuri pe bănci, rezervate exclusiv pentru locatarii blocului bej cu dungi verzui de pe Stradela Maior Ghiță Hortopan.

Dragomir Dalea se pregătea tocmai să-și estompeze conturul boem în aceeași ceață obscură și râncedă.

— Proprietăreasa ! ? Unde o fi madam Schileru ?

— Madam Schileru !!!

Sofronie I. Matei l-a apucat strâns de braț.

— Mă coane Dalea, ce-o fi cu proprietăreasa de n'a coborît încă ?

Poate doarme . . . și la urma urmii la ce să se deranjeze pentru atâta fleac ? !

Sofronie I. Matei i-a lăsat brațul liber și s'a retras către mijlocul adăpostului. Vuietul de afară se întensifica într'un crescendo amețitor. Explozii se auzeau din ce în ce mai aproape. Ultima și cea mai puternică să fi tot fost la o sută de metri.

— Să nu i se fi făcut rău și să fi amețit pe seară, că o apucau din când în când amețelile, și asta mai cu seamă dela plecarea lui fi-su pă front, da mi te acum. Madam Matei se întoarce în întuneric către profesoara de franceză dela etajul întâi.

— Săraca . . . Doamne Sfinte! Născătoare de Dumnezeu!

O explozie răbufnii înspăimântător undeva pe aproape. Dragomir Dalea întinse brațul prin întuneric să-l apuce pe Domnul Matei. Îi atinse pieptul și îi simții zvâcnirile rebele ale inimii. Îi așeză sub braț servieta învechită de iuft. Își desleagă cu o smucitură mecanică lavaliera neagră cu picățele roșii și i-o vârâ în mână.

— Du-le la Societatea Scriitorilor, dacă nu mă voiu mai întoarce. Cine știe poate vor avea nevoie de ele când vor face muzeu. Eu mă car s'o aduc pe madam Schileru.

Își făcu vânt spre gura adăpostului și-o zbughi pe scări în sus, către iadul de tunet și de foc. Dintr'o săritură trecu curtea până la ușa din dos a blocului. Nu băgă de seamă că alături, casei maiorului de administrație cu nepoată la litere îi lipsea etajui de sus și că cel de jos fumega. Nu băgă de seamă nici cioburile de geam peste care pășea. — Urcă scările celor două etaje până la ușa garsonierei proprietăresii dintr'o răsufare. Zumzetul avioanelor se auzea acum îndepărtându-se. Ușa era încuiată pe dinăuntru. Nu cumva madam Schileru o fi leșinat înainte de-a ajunge la ușă. de spaima primelor explozii. Va fi creznt și ea, ca toată lumea, că are de-a face cu o ațarmă de probă, ca abea la întâia răbufnire de bombă să-și dee seama

de tragica realitate. Dragomir Dalea a luat ușa în număr, a desprins-o din balamale și-a răbufnit-o în încăpere. Odată cu ea a trecut și el. Cu părul răvășit pe frunte și cu pălăria cu boruri pleoștite în mâna stângă s'a oprit în mijlocul camerei. Și-a trecut mâna dreaptă prin părul des și unsuros și l-a netezit pe spate. A stat așa mai bine de un minut, privind cadavrul acățat de mânerul ferestrei sparte cu un cordon violet de hălat de bae. S'a plecat și-a ridicat petecul de hârtie mototolită din preajma lui. Ochii doamnei Schileru țâșniți din orbite își scurgeau liniștit împănjenirea pe podeaua dată cu lac alb. A desfăcut și a netezit hârtia. Era o telegramă oficială. Și-a aruncat ochii pe încheere.

„ . . . moartea eroică a fiului Domniei Voastre, Patria recunoscătoare o va trece pe veci în cartea ei de aur. Semnat Colonel al. University Library Cluj

Unicul ei fiu. Sublocotinentul rezervist Anton Schileru. Pentru el ridicase împreună cu reposatul prof. Pavel Schileru blocul acesta bej cu dungi verzui.

De afară își făcea loc un nou zumzet. Dragomir Dalea și-a aprins cu mișcări mecanice o țigare din tutun negru și iute. A sprijinit cadavrul și a desprins cordonul violet din mânerul de alarmă al ferestrei. L-a tras de lângă fereastră, apoi a deschis-o. Zumzetul de afară se transforma din ce în ce în uruit. De data aceasta n'a mai coborât la adăpost. S'a rezimat cu coatele de pervaz și a continuat să fumeze tacticos.

Dan Radu Ionescu

Vrut-a Domnul..

Vrut-a Domnul să puie de multe ori la grea cum-pănă neamul nostru ; de fiecare dată însă el ieșea mai curat, mai oțelit și mai dârz. Astăzi neamul nostru este din nou angajat într'o luptă hotărîtoare și decisivă, cum va ieși din această luptă, care va fi rezultatul ? îl știm deja ; el nu poate fi altul decât acela pe care-l merită...

Stăm la pândă în pământ și urmărim cu dorul crud al răzbunării, hidra de dincolo de șanțuri. Pe de-asupra-ne se sparg, cu'n uruit ce face să geamă pământul, potopuri de foc, ce'n fiecare picur vor să dea vieții năframa rece-a morții. Curg șirag și urlă văile de groaza unui sfârșit de care nu vor scăpa chiar de-ar arunca asupra-ne zăgazul descătușat al iadului. Nu ne leagă jurăminte și nici iluzii efemere. Ne-am încleștat cu rădăcina tinereții în glia străbună a sfântului „Ardeal“ în moștenirea scumpă lăsată cu atâtea jertfe ; ne-ăm încleștat cu tot ce-avem mai scump, un ideal, o țință, și nu ne vor clinti furiile dușmane. Ce poate însemna oare viața trăită în rușine ? Nu voim noi oare ca din luturile trupurilor noastre să clădim hotar de noi destine neamului și țării ? Nu ne înfricoșează începutul unei vieți fără de pată, nu ! fiindcă aici nu moare nimeni ! Aici, cei ce și-au unit sângele lor cu șipotul din munte, cu roua de pe frunze, cu stropii reci de ploaie, nu-s morți ! ei au întregit cohortele de umbre ce vor străjui hotarul vredniciei românești. Niciodată n'am crezut că vom avea fericirea să ne dăm într'atăta

obolul pe altarul sfânt al patriei, să arătăm lumii că fiii acestui neam au murit, mor și vor muri cu zâmbetul pe buze pentru țara lor. Se vor îngrozi toți acei care nu ne-au cunoscut de groaza măreției noastre... Când am venit, aici, pe frontul Ardealului drag am fost convinși că misiunea noastră-i sfântă și ne-am legat de ea cu toată trăinicia vieții. Sunetul goarnei de atac trezeșten' n noi puteri nebănuite, mergem înainte tot mai înainte, dârzi, spre șanțurile, unde moartea-și tocește coasa... sunt clipe grele dar numai clipele grele te fac să simți că trăești. Neamul nostru nu se teme de viață... el o primește cu bărbăție și seninătate și cui nu-i e frică de viață e imposibil să se teamă de moarte.

Atâta timp cât avem un crez, o țință de atins, un neam și un rege nu ne vom teme de moarte, dacă ea va veni ne va găsi gata, cu icoana țării 'n suflet și ultimele cuvinte ne vor fi un imn de slavă, Ție, Scumpă Românie !

(In cartea veșniciei scrie
Că țări și neamuri vor pieri
Dar scumpa noastră Românie
Etern, etern va înflori.)

Mircea Juncu
VII b. șt. L. D. L.

Nu plânge țara mea, nu plânge

de Slt. C. Ghiban

*Nu plânge țara mea, nu plânge,
Durerile se nasc și pier,
Ridică-ți fruntea ta spre cer,
Din raza lui divină strânge
Speranțe noi și braț de fier,
Cu care dușmanii vei frânge,
Nu plânge țara mea, nu plânge.*

*Furtunile ți-au smuls splendoarea,
Dar fiii tăi vor face-o iar
Sunt multe cruci lângă hotar,
De fum e plină toată zarea,
Decând pe'ntinsul milenar
Peri-va ultimul barbar
Pe plaiuri iar va crește floarea
Și-ți vei găsi din nou splendoarea.*

*Cu toți, acum ori niciodată,
Sub tricolor veniți români,
Cu spada lui Mihai în mâni,
Cu focul celor trași pe roată,
Să trecem fulgeri prin păgâni
Să fim în țară noi stăpâni
Veniți români din țara toată,
Veniți acum ori niciodată.*

*A tresărit din nou Ardealul,
Sub pașii bravilor eroi,
S'a stins un chin amar în noi,
Pe Someș cântă iarăși valul
Cutremurat de zile noi,
Prin munți o goarnă de război
Răsună, cuprinzând cu valul
De imnuri sfinte tot Ardealul.*

*Nu plânge țara mea, nu plânge,
Durerile se nasc și pier,
Ridică-ți fruntea ta spre cer;
Din raza lui divină strânge,
Speranțe noi și braț de fier;
Luptând dușmanii vei înfrânge,
Să n'ai în veci de ce mai plânge.*

BCU Cluj / Central University Library Cluj

9 III 945.



„Suferință“

Trupu-mi se sbătea neputincios în așternut și buzele tremurau întens cuprinse de delirul boalei.

Sburdălnicia-mi necugetată prin păduri și ape, începusem s'o plătesc, căci malaria îmi cuprinse corpul.

Era a șaptea noapte de tortură pentru mine și a șaptea noapte de veghe a mamei la căpătâiul meu.

„La patul meu tacută veghind neadormită,
Încet, pe fruntea-mi arsă de friguri, mâna-ți luneci.
În mine-ți stă vieața . . . întreaga ta ursită,
Și după cum mi's ochi. te bucuri sau te 'ntuneci,
La patul meu, tacută, veghind neadormită . . .“

Ceasul bătu miezul nopții, când criza trecu și gândul putea din nou să alerge la pădurea cu verdeață unde păsările ciripeau mirate de lipsa musafirului admirator a trilurilor lor, la bătrâna salcie ce servea drept trambulină neastâmpăraților băieți, pentru râul ce curgea domoi la vale, la ciobanul ce aștepta pe Octav să-i mai spună ce mai zic „foile“ de războiu și să-l mai audă zicând „haide, bade, mai cântă ceva din fluer“, ca pe urmă să asculte până la apus de soare, când pleca strigând „să trăești bade, pe mâine sau poimâine tot la Dialul Crucii“ . . .

Firul gândului fu întrerupt de tropotul vijelios al cailor și de hurducăitul trăsorii ce intra în curte.

Mă simțiam atât de bine încât prezența doctorului ce veni să-și vadă pacientul mă supără încât era gata să-l rog să mă lase 'n pace, dacă nu ar fi intervenit

ochii imploratori ai mamei și-ai tatii ce-mi spuneam să fiu cuminte.

Fiind tânăr și ne având experiență, el, numă putu ajuta mult.

O noapte în urmă în timpul zbuciumării din cauza febrei nebune ce-mi învăuia corpul, buzele rostiră cuvinte fără rost, care îngroziră pe ai casei și care avură ca urmare plecarea în zori spre Timișoara.

Fiind obosit de drumul făcut în trăsură până la gară, respirația-mi era greoaie și pieptu-mi sălta cu furie avid de aer, iar ochii nu distingeau în jurul meu decât figura mamei.

După o oră de mers pieptu se liniști și ochii descoperiră ființe care priveau neliniștite la chipu-mi palid și supt de suferință și la mama ce cu putere mă strângea la piept fiindu-i frică ca nu cumva cineva mai puternic decât ea și decât noi toți să mă răpească.

Drumul mi-a părut atâta de lung și poate aș fi avut impresia că este nesfârșit dacă o tânără ce purta pe mână inițialele „L. C. S.“ nu m’ar fi făcut să uit de suferință prin ochii și vocea ei blândă. Numele ei nu-l știu și nici n’am mai văzut-o vreodată, dar oriunde ar fi și oricum ar chema-o rog pe Bunul D-zeu s’o aibă în pază și recunoștința-mi o va căuta întotdeauna.

Ajuns în Timișoara, gara mi-a făcut impresia unui institut unde oamenii aleargă, deschilbrați și nu au altă menire decât să te lovească și să-ți strige în gura mare „pardon“.

Mașina stopă la o poartă pe tablita carei cetii „Dr. Isaia Popa“. Prin mine în acel moment a trecut

un fior de groază căci pentru prima dată m'am gândit că boala poate lăsa în urma mea un frate sdrobit de durere și două ființe cu bătrânețe nemângăiate.

Picioarele slăbite mă ajutară cu greu să ajung în fața aceluia prin care D-zeu sau îmi dădea viața trecătoare sau viața veșnică.

Gândul morții mi-a fost șters cu desăvârșire de acel ce se numea Dr. Popa.

Întors la o mătușă am avut prima noapte liniștită. Zilele care urmară, însă au fost zile de groază pentru cei ce mă înconjurau și mai ales pentru bieata mamă care nu știu nici ce-i odihna și nici ce-i durerea trupească când nemilosul tranvai o lovi gata s'o arunce sub roțile lui în timp ce se agața disperată de el, pentru a aduce cât mai repede fiului ei iubit, ros de boală, leacul care să-l aducă la viață.

Era ziua de 3 Sept. când moartea a fost gata să mă răpească din mijlocul celor scumpi.

În miez de noapte, la chemarea desnădăjduită a mamei cari își vedea fiul stingându-se din zi în zi, tata obosit de lupta pentru existență și de grele încercări prin care avu-se să treacă, căci și fratele a fost cuprins de malarie, veni cu inima strânsă de durere să-și mai vadă și să-și mai sărute fiul, poate pentru ultima dată în viață.

În aceea noapte am văzut cât este de mare dragostea părinților și am auzit clocotul de durere a două inimi ce nu se mai puteau stăpâni.

Zorile zilei mă găsiră împreșurat de o liniște adâncă și de privirile celor ce mă iubeau și celor ce voiau

să-mi dea vieață din vieața lor. Soarele scâldea puternic pământul cu razele sale, când văzui întrând pe ușă un om a cărui figură exprima hotărîre și îngrijorare. Fără a schimba o vorbă cu cineva și fără a asculta geamătu-l meu de durere înfipse acul siringei de trei ori în corp și plecă doar răspunzând mamei la întrebarea „Dle Popa, fiul meu este pierdut?“, cu cuvintele „Dzeu este bun și mare, Dnă“.

Cu adevărat Dzeu a fost bun și mare căci peste două săptămâni trăsura mă ducea dela gară, voios și plin de vieață în satu 'n care m'am născut și 'n care m'aștepta un frate și un tată cu lacrimi de bucurie în ochii.

Ziua aceea a fost o zi fericită căci cu bucurie am aflat că boală care a fost necruțătoare cu mine n'a putut decât să-l atingă pe fratele ce reuși s'o învingă în mai puțin de trei zile.

Pentru grija ce mi-ai purtat și ajutorul dat îți mulțumesc ție vindecător al pedepselor umane.

Îți mulțumesc ție, Silviu, frate al suferințelor și bucuriilor mele.

Îți mulțumesc ție, tată, care n'ai știut ce este odihna când era în joc fericirea fiilor tăi.

Îți mulțumesc ție, scumpă mamă, care ți-ai îngrijit fiii mai mult ca ochii tăi.

Îți mulțumesc Ție „Cerescule Părinte“ și ți cer iertare pentru micimile omenești și pentru greșelile minții mele crude.

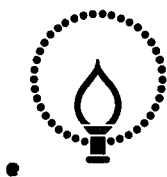
(După cum pentru Cornelia mama Grachilor, cele mai prețioase diamante au fost copiii săi, tot astfel cea

mai mare comoară a ta, mamă, sunt cei doi fii ai tai care nu vor uita nici o dată dragostea ta de bună mamă.)

Octav Botoș, Cl. VII. B.

Am făcut această încercare nu prea reușită, din recunoștință față de cei ce fac atâtea sacrificii pentru noi.

BCU Cluj / Central University Library Cluj



Amintiri...

Pe gânduri dus priveam pierdut
In zări albastre'ndepărtare,
Pe firul gândului hoinar
Țeseam povești de întristare.

Năluci și zmei mi-apar în cale
Cu toții să mă'ngھی'ar vrea,
Iar eu privind cu nepăsare
Mi urmez în taină calea'n zare...

Lung ți încurcat e firul
De depănat e-atât de greu,
Mereu se rupe, se destramă,
Il fac la loc, îl urmez mereu.

Mi-aduc aminte de o zână
Ce de copil o adoram,
De-un moș bătrân cu barbă albă
Ce-atât de mult îl așteptam...

Imi amintesc și de-un strigoi
Cu care mă speriau bunicii,
Luam povește-i ascultam,
Mă răsفățau — îi veneram.

Atâtea clipe liniștite
Pe-acest ecran — copilărie,
Atâtea patimi mici slobite
Și scufundate'n reverie...

*Trecut-a mult de-atunci e drept,
S'a aşternut uitarea neagră,
Nici timpul nu-şi mai aminteşte
Pierdut e tot, în zarea largă...*

*S'a destrămat cu totul firul
Nu-l mai apuc, îmi e prea grea...
Atâta fericire — atuncea,
Atât de crud eşti azi, o, zeu!...*

*Am revenit la cruda realitate :
Strigoi, balauri, — răutate,
Blestem şi chin, vărsări de sânge,
Mă'năbuş, pier, un lanţ mă strânge...*

C. B.

cl. VIII B. C. D. L.

BCU Cluj / Central University Library Cluj



„Ție Lenuța!“

Rătăcire

*Tristețea mea cu lacrimi se'ncunună
Asemenea păienjenişului de stele 'nrourat...
Din chipul tău de care-s plin ca apele de lună
Alung departe suspinu 'nsângerat.*

*Luna mă fură pe ferești
Cu funigei de rază mă 'npânzește
Și 'n suflet iubirea-mi năvălește
Ca dâra unei perle în apele cerești.*

*Voiu rătăci din nou în limpedea chemare,
Mă voiu întoarce mai singur, mai fără mine
Și'n pacea de naufragiu sorbind dureri amare
Se va desprinde iarăși pâlپând în floare,
Un nimeni, o umbră, un suspin.*

Anton Marin



Primul succes ca debutant în breaslă

La glasul lui moș Ilie, paznicul de vânat, am tresărit din somn și am privit în jur, buimăcit și somnoros. În aceeași oadă modestă, lipsită de orice confort și după legile moderne, cu un volum prea mic, pentru a adăposti un număr mai mare de două persoane, grămădiți cum puteau, de prin toate unghiurile, se ridicau în capul oaselor, vânătorii ce dormiseră pe paturi improvizate, numai pentru a trăi clipele vânătoarei de a doua zi. Prin fereastra deschisă, pătrundea aerul întăritor al nopții. Alături de stăpânii lor, câinii se ridicară depe ranișele pe care dormiseră, agitați și nerăbdători.

Mi-am revenit după ce m'am spălat cu apă rece de fântână și după ce am eșit în răcoarea nopții, ca să iau puțin aer curat, căci înăuntru, țigările începuseră să reverse valuri de fum cenușiu.

Mi-am luat arma, pe care abia o promisem, mi-am încins cartușiera de piele nouă și am eșit apoi din nou afară, încercând să-mi potolesc astfel neastâmpărul de debutant în această veche breaslă.

Înăuntru, râsetele și poveștile începuseră, în timp ce moș Ilie, zâmbea înfelegător, în slaba lumină a felinarului, la doi pași de mine, prinzând liniștit caii la o veche căruță țărănească. Lângă el, o javră roșcată, nu prea mare și corcitură sută la sută, se învărtea cu neastâmpăr. Văzându-mă că mă uit cu disprej la câine, îmi zise cu mândrie și încredere:

— „Pe Nelu aista al meu, așa cum îl vezi cuconașule, nu-l dau eu nici pentru trei trei câini boerești“. Aista mănăncă puțin și face treabă bună, ai să-l vezi dumneata.

Câinele se uită la stăpânul său și dădu drumul la o lătrătură scurtă.

Moş Ilie porni a râde: „A dracului jigodie, m'a priceput şi-mi dă dreptate. Îţi spun eu că aşa câine mai rar, da ai să-l vezi dumneata la treabă.“

Îl priveam neîncrezător. dar n'am spus nimic. Stelele sclipeau vesel şi dacă nu-mi răzbăteau la ureche glasurile povestitorilor din odae, nu mi-aş fi dat seama de realitate. Imi frământam mintea cu fel de fel de întrebări: „Aveam cartuşe destule? Voi împuşca ceva?“ şi multe alte chestiuni de felul aceasta.

Am privit spre moşneagul care tocmai terminase cu înhămatul cailor: — „Moş Ilie, — sunt raţe multe pe aici?“

Moşneagul, mă privi iluminat de un zămbet mulţumit: — „Apoi de, ce să-ţi mai spun, ei vedea, numai vrednic să fi de ele.“

Îşi luă arma din cui, îşi strecură, „tasca“ cu cartuşe după gât şi-şi privi puşca cu un aer mulţumit. „Doamne Dumnezeule, ce mai puşcă!“ Capătul ţevilor se subţiasse îngrijorător, de o prea îndelungată întrebuinţare, culoarea şi-o pierduse cu totul, iar patul fusese cioplit grosolan, de către moşneag. Cătă deosebire era între vechitura aceea şi „Sauer Sohn & Sull“-ul meu deabia întrebuinţat.

— „Puşca aiasta, porni să cuvânte din nou moşneagul, mult vânat a mâncat de când o am, aşa că îi cu veste şi poveste în neamul sălbătăciunilor şi o am (oftă el cu tristeţe) de pe vremea când eram flăcău, de-mi tremura inima ca a dumitale, şi-mi luceau ochii, numai când auzeam de vânat. Acum... am îmbătrânit, dar de „zăneat“ tot nu m'am lăsat“, zise oftând din nou simpaticul paznic.

M'am gândit o clipă la cele auzite şi apoi l-am întrebat din nou: Ai multe cartuşe la dumneata, moş Ilie?

— Am, am destule, aşa ca vre-o zece, răspunde bătrânul bătându-se pe „taşcă“ şi apoi plecă să cheme pe boeri. Am rămas aşteptând în tăcere, căci cele auzite dela moşneag au avut răsunet puternic în mine, prin însăşi simplitatea lor.

Ne-am urcat în căruţă, cum am putut şi vânători şi câini

într'un amalgam hazliu. Eu lângă moș Ilie și lângă „Nelu“ care spre marea mea uimire sărise în căruță, așa mic cum era fără nici un ajutor. Și în felul acesta, am plecat spre lumea bălților și a rațelor lui moș Ilie, în timp ce palida și dulcea lumină a lunii se stingea în lumina nehotărîtă a zorilor.

Am ajuns tocmai la timp, pentru a iutâmpina trecerea de dimineață a rațelor, căci cum spunea moș Ilie : „Rața-i pasărea dracului și pleacă cu noaptea în cap, așa că dacă nu te grăbești, nu te așteaptă.“ La început deabia vedeam stolurile și nu le auzeam decât fâlfâitul, sau mai precis spus, fluieratul caracteristic, dar apoi le-am deslușit bine în escadrile perfecte, irepoșabile.

S'au tras focuri multe, adeseori la înălțimi deadreptul „astronomice“, cum spunea necăjit unul dintre vânători și vânat a căzut mult. Pentru mine, a împușcat tata, căci pușca mea „Sauer-Sull“ a bubuit zadarnic acompaniând numai cu sgomotul presupusele sau întemeiatele succese ale celorlalți. Moș Ilie de lângă căruță „trântise“ doi rățoi de toată frumusețea. și-și mângăia cu dragoste arma, cu adevărat demnă, de un loc de cinste în muzeu.

Cineva întrebă când „trecerea“ de dimineață se sfârși :
— „Cum, numai două piese moș Ilie ?

— „Apă! de, numai două domnule, pentru bătrânețele mele ajunge și atâta.“

Dar cel ce întrebase n'a știut și nici n'avea de unde să știe că moș Ilie care împușcase „numai două“, o făcuse cu numai două cartușe și deci cu cel mai ideal randament.

Bubuiturile au vuit toată ziua, în vânătoarea ce s'a făcut cu ajutorul câinilor, prin bălțile cu stuh. Din când în când, dela căruță se auzea țipătul înlundat și caracteristic al armei lui moș Ilie care-și cruța cu grijă „patroanele“, cum le zicea el cartușelor.

La un moment dat, după multe lovituri greșite, care-mi provocaseră multă amărăciune în suflet, un rățoi solitar, sare în urma mea măcăind speriat. M'am întors în călcăie, am

aruncat arma la ochi, cu inima ciocan viu bătând să-mi spargă pieptul și fără prea multă țință am tras.

Arma m'a pălmuit cu putere și mi-a însângerat buza, datorită faptului că în zelul meu de a dobori vânatul, nu strânsesem în mod suficient arma la umăr, dar n'am simțit nimic altceva afară de faptul că vânatul căzuse în mijlocul stuhului: Atât! Emoția mă covârșea și am stat așa cu buza sângerândă, neștiind ce să fac. Apoi într'o explozie de bucurie i-am chemat pe ceilalți vânători care, acum mi-se pare că zâmbean (atunci n'am văzut) să-mi ajute să caut rățoiul doborât. Dar străduințele noastre fură zadarnice căci câinii nu reușeau să găsească nimic.

Eu aducându-mi aminte de Nelu, alergai după moș Ilie Ceilalți mă luară în răs bătându-și joc de javra bătrânului, dar moșneagul sosi zâmbind cu corcitura sa și începu să-i vorbească liniștit: — „Hai Nelu taică, caut-o!“ și arăta prin gesturi, locul unde căzuse pasărea. Câinele, întră fără nici o șovăire în pădurea de trestii, în timp ce asistența zâmbea sceptic, cu excepția mea, care eram disperat până la lacrimi și a bătrânului paznic care privea desimea de nepătruns a stuhului, cu încredere. Și nu mică a fost mirarea tuturor, când jigodia de Nelu, a apărut cu rața în gură, spre nemărginita mea bucurie. La mirarea și admirația „boerilor“, moș Ilie a zâmbit fericit, în timp ce eu îmi agățam rățoiul la șold cu un aer nespus de demn.

Era prima mea rață și încă împușcată din sbor, fapt care mă facea fericit la culme.

L-am privit pe furiș pe tata: Zâmbea și el, gândindu-se la ziua când trecuse prin aceleași emoții ca și mine, doborând prima rață și parcă toți văzând tulburarea mea, căzuseră în nostalgia amintirilor unor asemenea pășanii provocate de primul succes, care pentru mine a predominat atât splendoarea clipelor trecute, cât și a celor ce au urmat.

„A fost momentul înălțător, al primului meu succes ca debutant în breaslă.“

Liviu Secoșianu, Cl. VI-a A C. D. L.

Epigrame

*Lui Ionel R. Tuca referitor la
titlul „poemei sale de vis“.*

Cetind măreața-ți poezie
Am contat în mod precis
Că ai prea multă fantezie
Crezând că ce-ai produs . . . e vis.

BCU Cluj / Central University Library Cluj
*Lui Dan referitor la prima sa
poezie: „Atunci“.*

Te voi felicita cum ți-am promis
Atunci când vei fi zis
După succesul marelui debut :
„Mă las de scris !“

Liviu Secoșianu Cl. VI-a A.



Povestea unui Prinț

(filă de poveste)

I

Pe coasta falnicului munte, se 'ntinde o pădure veche
Cu brazi bătrâni dar sprinteni încă, mândri fără de pereche

De-o privești pădurea aceasta, gândul tot întreg ți-l fură
Și povestea ei și astăzi a rămas din gură 'n gură.
Că-i pădure fermecată cu povești cari nu mai sunt
Cum au fost odinioară-căci se stinseră 'n mormânt.

Acolo într'o poiană cu orchidee înverzite
Unde soarele 'n amiază varsă raze aurite,
Unde curge pârâiașul, cristalin, încetinel
Și în unda 'n fermecată oglindește un castel . . .
Un castel din vremi cărunte, cu turn falnic până'n nori
Care'n razele de soare pare'un sidex de culori.
Și cu-o poartă de aramă înverzită de cocleală.
De atâta timp și vreme și de-atâta oboseală
De câți ani poartă pe umeri, astăzi pare ruinat
Dar misterele-i din dânsul, nimeni nu le-a mai aflat
Acolo și-au trăit viața un rege alb cu-a sa regină
Retrași din lume că'ntre oameni, viața le-ar fi fost ruină . . .
Dar mai mult ca toate astea ei aveau un singur fiu
Car'vo'au să-l crească-aice în acest mare pustiu
Și să-i dea o viață nouă, alte legi de cum au fost
Când erau ei plini de vise, când viața n'avea rost
In a lumii largă mare plină numai de mizerii
Unde nu știi fericirea, numai tainele durerii
Asta doar le-a fost dorința de-au fugit străini de lume
In pustiu fără de margini, în pădurea fără nume

II

Zi de zi creștea copilul, și ani treceau ani rînd pe rînd
Fără să cunoască viața făr'să aibe vreun gând
Și 'ntr'o zi ca muritorul tatăl său sfârșit și-a dat
Și-a văzut că-i plînge mama . . . îi părea așa ciudat . . .
Plîngi, dece plîng mama dragă, tatăl doarme c'altădată
Și-o să se trezească iarăși . . . plîngi . . . dece ești supărată
Iară lacrimi curg la vale pe obrazul ei sbîrcit
Și 'necată 'n plîns ea-i spune: „Tatăl astăzi a murit“
Bietul prinț privește 'n taină, nu 'nțelege vorba „Moarte“
Fiindcă nu știa ce-i lumea, el trăia de ea departe . . .
„A murit . . . ce vorbă-i asta . . . ? și un fior-i trecu prin gând
„Toți vom fi la fel copile, toți vom merge rînd pe rînd
Asta e menirea noastră să trăim un vis, o clipă
Și apoi să ne luăm drumul pe a-vântului aripă
Către Cel de Sus ce viața tuturor nouă ne-a dat
Să trăim în fericire, cum alcea am visat . . .
S'a 'ngrozit copilul foarte, n'a 'nțeles nimic ce-a spus
Mama sa în simple vorbe și pe gânduri s'a fost pus
Ii venea greu să 'nțeleagă „Nū, nu-i altă fericire
Mai presus de cât aice, asta e o 'nchipuire“
Și l-au îngropat pe rege sub fereastră la castel
Abia azi a înțeles fiul că-i sortit la fel și el
In curînd muri și mama și-a rămas străin sub cer
Să 'nțeleagă doar el singur al vieții vag mister . . .

III

Și-au trecut câteva zile după cari și-a pus în gând
Ca să plece să cunoască alte legi pe-acest pămînt
El ce nu știa ce-i viața, ce-i durerea, ce e chinul
Azi păsește ca din cupă-i să îi soarbă 'ntreg veninul
Oh! și a plecat în lumea ce-o știa că e frumoasă
El ce nu o cunoscuse din Pădurea 'ntunecoasă

Și-a mers mult, un drum de zile, bietul prinț îngândurat
Ca să afle fericirea, hoinărind din sat în sat
Și-a găsit-o la o vreme, el ce n'a știut-o ce e
Nu așa cum o visase: a găsit'o în femeie
La 'nceput a plâns sărmanul și cu-un gând era departe
Ce-i spuse a sa mamă când era pe pat de moarte :
Astăzi mor copile dragă, tu 'n viață fă ce vrei
Căutați fericirea toată dar nu însă în femei"
Și-azi cuvintele acestea trupu 'ntreg î-l tot frământă
N'a știut să prețuiască vorba mamei sale sfântă

El pe drumu-acesta merse făr' să vrea și făr' să știe
Căci găsisse la femeie cea mai mândră poezie

IV

Mara, fica unui preot era mai frumoasă fată
Cu doi ochi frumoși ca mura din pădurea fermecată
Cu un păr bălai pe frunte, mândră ca și o regină
Mai frumoasă ca o floare din a raiului grădină
Mult de tot o iubea Prințul, cum nici nu se poate spune
Și 'ar fi dat viața toată-tot ce-avea mai scump pe lume

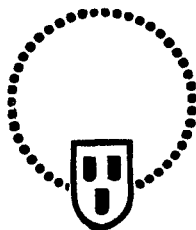
Seara când nuanța lunii era mai fermecătoare
El cu Mara mână 'n mână, — cei mai fericiți sub soare
Se duceau să-și spună vorbe, dulci cuvinte 'n umbra sură
— Nu așa cum cei de astăzi, dragostea cum azi se fură.
Dar iubirea lor de ingeri seamănă a lucruri sfinte
Nu și-au spus să se-amăgească, fiindcă nu aveau cuvinte
Ochii lor ceteau în suflet, toată 'ntreagă fericirea,
Ce-o simțeau ei împreună-asta doar le -afost iubirea —

Și ani trecură ani de arândul, ani de arândul s'au iubit
Și pe lume Prințul singur s'a crezut mai fericit

Se gândeă c'o să trăiască mii de ani, o viață 'ntreagă
Dar a mamei vorbă încă nu putea s'o înțeleagă
„Cum . . . dece i-a spus că toți or să meargă rând pe rând
„Că a tuturor menire, e s'alerge spre mormânt . . .
Și că fericirea toată să o cate unde-o vrea“
Numai la femei nu poate, fiindcă nu o va afla
Și el a aflat-o aice tocmai lângă o femeie
„Ah . . . nici mama n'a știut fericirea 'n viață ce e . . . ?
„Și de-ar fi acum să vadă cum trăiesc și sunt iubit
„Și cum Mara e un înger, cum mă face fericit
„Poate ar căta și dânsa să-mi urmeze iar la fel
„Nu să stea închisă-acolo în pădure la castel
„Cum stătusem eu o vreme. — nu nimica pe pământ
Ani vre'o douzeci și patru, risipiți așa în vânt“.
(va urma)

Ionel R. Tuca
cl. VI L. D. L.

BCU Cluj / Central University Library Cluj



Vis de primăvară

Ca și o nea a așternut câmpia
Și prin livezi bălăii ghiocei
Printre petale plânge poezia
Iar eu îmi plâng iubirea'n urma ei.

Iubirea dintr'o altă primăvară
Cu cer de mai albastru azuriu
Privit de mai în fiecare seară
Și admirat de noi până târziu

BCU Cluj / Central University Library Cluj
Același cer, aceeași armonie,
Acelaș, giulgiu pur trandafiriu
Doar'tu lipsești, și-mi pareo veșnicie
Să te aștept visând până târziu

O! vino tu, crăiasa vieții mele,
Alintă-mi gândul într'o zi de Mai
Hai vino ceru-i înțesat de stele
Căci ăst pământ e doar un colț de raiu.

I. Gh. Gogu
cl. VI-a D. D. Loga

De-ale primăverii

Domnișoarei P.

Fata soarelui

. . . Tot o zi cu soare și vânt de primăvară.

Ora ultimă se sfârșise. Elevii izbucneau grăbiți spre soarele atrăgător. Grupuri, grupuri inundau străzile, uniformizând orașul cu chipie și genți.

Numai doi, păreau mai retrași, mai atenți asupra altui punct.

— „Mă, nu-i aia?!“

— „Aia-i mă!“

O apucară grăbiți, pe urmele unei tinere fete, înconjurată de primăvara soarelui și-a vârstei ei. Erau numai cu câțiva pași în urmă-i. Le surâdea la amândoi soarele și le zâmbea gândul c'a doua zi, vor putea spune cerorlalți.

— „Mă, să vedeți, mă, ce mai fată! . . .“

Și-o urmăreau mereu, cu pașii și ochii.

Era într'adevăr, o vară 'n fața ei, o primăvară 'n trup, și-o toamnă 'n păr.

— „Mă, cât o urmărim?!“

— „ . . . De mine, poți să pleci!“

— „Lasă bancurile, Titi!“

Și iar tăcură, cu soare 'n față, și toamnă 'n păr de fată. Merseră vreo două străzi. Un tramvai se opri precipitat, în fața stației întefită de mulțimea celor ce ieșeau dela servicii. Fata, se urcă, fără ezitare. Băeții se priviră-o clipă:

— „Mergem, Titi?!“

— „Mai întrebi!?!“

Se 'nghesuiră, unul după altul, grăbiți să dea de urma fetei.

— „Mai e și altă lume, mă băeți“, se auzi un glas.

— „Mojici îs și elevii ăștia! Frumoasă educație!“, obiectă o doamnă bine îmbrăcată, presată continuu de valul călătorilor ce se urcau.

— „Ce vor ăia?!“

— „Mie-mi spui!?! . . .“

Numai atât își spuseră cei doi, îmbrâncind în dreapta și stânga, privind mereu în jur.

Ajunseră la ușa platformei.

— „Uite-o!“

Intr'adevăr, numai două doamne îi mai despărțeau de fată.

— „Taxa, vă rog!“

— „Ai bani?“

— „Ai bani?“

— „Tu ai?“

— „N'am!“

— „Niciun leu?“

— „Niciunul!“

— „Taxa, vă rog!“

— „Permanent!“

— „La fel!“

Cu singura speranță în noroc, scăpară. Acum, mai rămânea doar să treacă pe lângă cele două doamne și să ajungă astfel „lipiți“, de fata primăverii.

— „Pardon !“

— „ . . . Ai vrea să treci matale, dar nu-i loc !“

— „Puțină bunăvoință !“

— „ . . . Aici te dai jos, maică dragă ? !“

— „Dacă se poate . . .“

Tramvaiul frână brusc. Călătorii, pierzând echilibrul, se lăsară unii peste alții.

— „Vai, pardon, scuzați, nu face nimic !!!“

Apoi râsete și 'njurături la adresa vatmanilor.

Titi călcase strașnic, o doamnă pe picior.

— „Ah !“

— „Pardon !“

— „Nu vezi unde calci, măgarule ? !“

— „N'am observat, scuzați !“

— „Nesimțiți mai sunt elevii ăștia, Doamne !“

— „Care elevi, doamnă ? ! . . .“

Titi și amicul, înghețară. Glasul din urmă le trecu fiori la amândoi. În spatele lor, era profesorul de franceză, dirigintele clasei. Se strânseseră unul în altul, se micșorară, plecară capu'n jos. Și nu se mai uitară la primăvara soarelui cu păr de fată.

O mână apucă o ureche. Altă ureche, aștepta. Fu apucată și aceea.

Dar ce-i arsese pe amândoi și mai tare, fură doi ochi aprinși, doi ochi de fată. Unul pentru o ureche, altul pentru alta.

Și fură-atât de înjosiți și rușinați, încât vroiră să se caște pământul, să-i înghită.

Și'n jur, un zâmbet batjocoritor, doi ochi aprinși, și un chip de fată.

— „Marș acasă !“

Doar atât. Și cu toată înghesuiala nemiloasă, ajunseră tot prin ușa din spate, — afară.

Afară, în aerul de primăvară.

Respirară.

— „Vezi, Titi?! . . .“

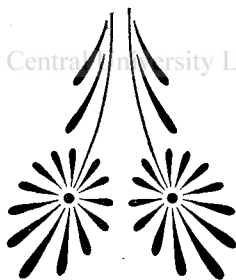
— „Ține-ți gura!“

Fu prima aventură a primăverii timpurii.

Emil Constantinidi

C. D. L.

BCU Cluj / Central University Library Cluj



„Seara pe luncă“

*In lunci, coboară liniștit
A serii armonie . . .
E atâta farmec risipit
Prin tainica câmpie! . . .*

*Pe cer se'nalță majestos
Și-l scaldă în văpae,
Cu razele ei argintii,
Incet, luna bălăie.*

*Se-aude-un murmur de izvor,
Ce șerpuește 'n cale;
Iar stelele-l privesc zâmbind
Cum curge lin la vale.*

*Și toate când le vezi așa:
Pârâul, luna, stele —
In lumii îți pare ca ,povești —
Și te 'ndrăgești de ele!*

Țuțu Sapsi

L. C. S. Timișoara

Primăvară

Mintea-mi se 'nvârtește. Caut pământul, mai de parte caut omenescul, apoi nu știu singură cee . . . In fine, căutarea s'a sfârșit. Cine a 'ndrezeit să se creadă mai puternic decât stăpânitorul Cronos? sau despotul Fatum? . . . Cine bate la poartă? E primăvară!

Sfântă primăvară a sufletului meu! Îmi simbolizezi iubirea nemuritoare, singura care-ar putea să mă bucure, singura care ar putea să mă fericească! . . .

Bălaie și veselă primăvară! cu soare, cu flori cu slavă și bucurii, amenințătoare pentru sufletele 'npovărate! Chip al forței icoană a grației, zâmbet al cerului, tinerețea pământului, și . . . bulgăr de soare prăvălit în adâncurile întunecate ale firei mele.

Ești tu? Ai venit întradevăr? . . . Sau mintea-mi chinuită de himere ce-i par realități, te zărește din depărtare . . . zână gîngășe, în carul tău ușor și scîlpitor ca aurul și diamantul, aiunecând . . . tras parcă de lebede . . . cu străji de rîndunici și porumbei albi ca neaua, te văd! Te apropii de mine! Vine! Totul în mine să te simtă, să-ți cânte graiul, încet, apoi din ce în ce mai tare, mai în pînă; tocmai ca tine: tunând și fulgerând de bucurii la înfinit! . . . Și atunci din zarea albastră a depărtării, se vor ivi aprinse, porțile pământului, la apropierea ta, se vor deschide iarg și'n mii de simfonii triumfale, totul înoit în mine, . . . scînteind, se va 'nflora de bucurie, știind că te va găzdui! . . .

Primăvară a sufletului! Ce poet nu te-a cântat muză a celor mai mari iubiri, îmbrăcându-te 'n imagini, atîrnând de gâtul tău strălucea salbelor de versuri și rime, făcându-te imaginea veșnică a visurilor sale! . . .

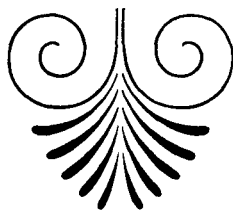
Păcat miraj al realității. Purtată pe puful petalelor de flori, tu vei pleca, aproape fără veste, în colțul pașnic al răsăirii tale, ascuțind porunca împăratului ce-a hotărît schimbarea ca pivot al lumii! . . .

Nu mă părăsi primăvară, lumina ochilor și-a sufletului meu! Balsam al durerilor, unge-mi tâmpilele cu mâinile tale bine-jăcătoare, încălzește-mi sângele cu răsuflarea ta, aprinde-mi oasele cu buzele tale! . . . și atunci bălaie și veselă primăvară, viața mea va fi o gingașe copilă: poezia!

Dar nu. Din zenit spre nadir, urmează-ți drumul în carul tău ușor și limpede ca cristalul, carul văzduhurilor! Fecioară zburdalnică, ce ca o zână fermecată luată de un jum, fugi să te ascunzi în ceața nevăzutelor unde ale zării, atunci când se vestește vara pe porțile infinitului cer. Nu te teme! Iarna cu sufletul-i de ghiață, pe care o simt în mine, — te va reține numai pe patu — de moarte. Atunci, tângu os te va chema prin spiritele nevăzute ale eterului. Din depărtări, cu întreaga-ți suită de splendori, tu vei veni, dar numai pe o clipă: atât cât să-ți încredințeze ultima dorință prin ultimul suspin: nimicirea, singura ca'e a păcii.

Stela Ciocu

BCU Cluj / Central University Library Cluj



Aprecieri din presă

(Drapelul), București, an. II. No. 86 din 2 Aprilie 1945)

„Țara visurilor noastre“

Revista ce poartă acest semnificativ titlu, scoasă din grija unui profesor și strădaniile elevilor dela cele mai multe școli secundare din Ardeal și restul țării, apărută întâi la Oradea, ca expresie a muncii elevilor liceului Emanoil Gojdu, condusă de eminentul profesor Augustin Cosma, a ajuns în anul al nouălea de apariție.

Nici greutatea materiale inerente unor asemenea publicații, nici vitregia refugiului n'au putut curma idealul profesorului Cosma.

Intr'adevăr e un ideal. Profesorul pe care personal nu l-am cunoscut încă, l-am simțit întotdeauna aproape de mine — de noi elevii — și a făcut un cult din posibilitatea de-a pune la îndemână tineretului țării paginile în care să se întâlnească în gândurile faptelor naționale și umane. Opt ani la rând elevii s'au cunoscut prin aceasta revistă. Șezători artistico-literare au înfățișat mai ales la Oradea, Timișoara, Arad și Beiuș, publicului producțiile elevilor, în săli pline, aplaudând cu bucurie, cărninți și cu nostalgie ceilalți. Cuvinte eroice au fost repetate și la radio.

Revista profesorului Cosma leagă generațiile. În fiecare an nume diferite semnează în paginile revistei. Din nou, altă generație. Cea care a plecat e la Universitate sau sub drapel. Toți își amintesc cu drag de „tribuna“ lor și vezi de multe ori semnând: student, sublocotenent, ori serg. T. R., alături de profesorii și profeți, alături de toți ce cred și luptă, după puterile lor, pentru binele neamului.

Totdeauna „Țara visurilor noastre“ a fost aceeași: dreaptă, umană, românească. Niciodată n'a alunecat. A trecut prin orgia „verzilor“ și a „mareșalului“ fără să i se lase vreo urmă, fiindcă profesorul Cosma a cunoscut numai religia permanenței noastre, detestând aventurile.

Acolo, în revistă, s'a plâns, s'a dorit, dar mai ales s'a crezut mult.

Au fost vremuri în care atât ne mai rămăsese. Și elevii au crezut acolo, așa cum îi învăța profesorul.

Eri am primit un nou număr, cu alți autori, într'o altă zodie.

Ani au trecut; ei se încurcă unii peste alții.

Revista se va întoarce din nou pe malurile Crișului.

Același va rămâne numai profesorul Augustin Cosma, modest și mare, nebiruit încrezător și drept înarumător.

... Eu vou aștepta mereu „Tara Visurilor Noastre“, cu bucuria că alții vin în urma noastră, cu regretul că anii trec, cu credința că în jurul ei, ca atât dată, se cultivă dragostea de neam și de om. Și din când în când vou scrie în paginile ei, să mă întâlnesc acolo cu cei morși pentru desrobirea Ardeaului, cu cei dela care mi-am învățat datoriu, cu cei care vor pricepe dela generația noastră sensul lumii noi.

Ion Bugăr

BCU Cluj / Central University Library Cluj

*) Dacă ținem să publicăm cele de mai sus, nu o facem pentru cinstea ce revine conducerii Țării Visurilor noastre. Nu simțim a avea nevoie, de altă onoare și răsplată, decât conștiința datoriei împlinite față de cei ce ne constituie rostul vieții noastre: desăvârșirea spre binele lor și al neamului a tineretului țării, cari sunt ținuți a înțelege, să se închine cu smerenie, prin propria lor frământată contribuție, în fața adevărului, frumosului și binelui, care devine individual numai măsura în care este considerat și este colectiv. Aprecierea prietenilor, chiar dacă, ori poate, chiar pentrucă nu ne cunoaștem personal ne mângâie, nu într'atâta pentru aprecierea muncii noastre cinstite și trudite, ci mai ales pentru întărirea gândului nostru, care trebuie să devină gândul neamului: mântuirea pentru binele lor și al țării a nădejzii noastre de azi, neamul nostru de mâine.

Țara visurilor noastre de azi, este și este recunoscută a fi realitatea neamului de mâine, iar continuarea efortărilor pentru perpetuarea apariției și răspândirea Țării visurilor noastre pentru a deveni revista întregului tineret al țării, se situează pe linia unui gând mântuitor de generații.

T. V. N.

Singurătate

Doar pendula mai aleargă
Pe-a ei cale făr'de fine
Ca s'ajungă mai de grabă
Gândul ce se sbate'n mine

Și mergând pe același tempo
Incet bate jumătatea
Deșteptând în al undei sgomot
Sufletu-mi singurătatea

Apoi iar urmând țic-tacul
Mohorît ca'ntotdeauna
Fatul moare . . . pretutindeni
Iară gându-și pierde urma

Ispas Gh.
DI. VI. C. D. L.



Memento mei

prietenului S mort pe front

Aceste zile albe de Brumar,
Ce reci îmi par când mă gândesc la tine,
Tovarăș drag, pierdut pe căi străine,
Chemat de sacrificiul militar.

Crâmpeie dulci de amintiri sublime,
Se sting în noaptea vremii și dispar,
Ca niște frunze moarte de stejar,
Ce duc scânteii din suflet, dela mine!

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Te văd, cum în tranșeea înghețată,
Cu capu'n palme lângă felinar,
Asculți a stepei muzică ciudată.

Un bubuit năprasnic! Toți tresar . . .
Un chiot surd din gura cea de jar
Și'n locul tău, zăpadă 'nsângerată . . .

G. Tobias



Amarele neliniști

Cresc neliniștile 'n noi ca veninul in gușe de șerpi.
Spre imateriale zări ale gândului negru
ne îndemnă haotice ascunzișuri
ale sufletului nostru bătuit de grele furtuni.

. . . Cine ne va putea da liniștea,
liniștea în care să nu mai simțim că suntem aevea,
după care tânjim cu moartea în priviri
ca bolnavii sanatoriilor cu paturi albe
în cari din colțuri apar și cresc tristețile,
tristețile cenușii, tristețile mai urite decât moartea . . . ?

Cine dintre voi va putea înțelege neliniștile ce ne rod,
cum viermii sfârtecând lasciv un creer într'un sicriu de lemn putred,
atunci când ajungem să nu mai fim ca ceilalți oameni
și gândurile noastre nu mai au speranțe
și sufletele noastre nu mai au vise
când suntem pustii ca nesfârșitele, vastele deșerturi,
deșerturile ce nu au nici nisip, nici ghețuri eterne să le-acopere ?

Când dincolo de noi și de sufletele noastre nu mai e nimic
și când și 'n noi simțim pustiul bătându-ne amar,
neînchipuit de-amar și fără sens . . . ?

Nicolae Marghetici

Epigrame

*Dlui Marghetici, care afirmă că un soare descompus,
„încearcă ca și el“, să regăsească-un ideal uitat.*

Incearcă soarele, încerci și tu
Un ideal uitat de-a regăsi;
Te-aș sfătui să-urmezi dintâi alt scop :
Ca să eviți . . . „cacofonii“ când scrii.

Aceluiași, pentru aceeași poezie :

Tu vrei ca să dispari, să fii uitat.
Nimic nu-i mai ușor de-a împlini,
Spre bucuria celor ce citesc,
Uitat vei fi... de poți... „să numai scrii“.

Lui Sor. P. E. T. pentru poezia „Singur“.

E minunat castelul tău de jar
Și lui, nicio greșală nu-i gălesc.
Dar, ce folos: vestale 'mbătrânesc,
Regină tu-aștepți . . . tot în zadar . . .

Constantinidi Emil, C. D. L.

Balul pomilor

Pregătită e grădina pentru balul de astă seară,
Toți copacii se'mbrăcară în costumele de gală
Plopi 'n haina lor cea verde cu fireturi
Sălciile cu mărgele și mai multe marafeturi
Zarzării cu haina albă ca o spumă
Brazii căvaleri în smocking-par de humă
Și se 'nchină, se apleacă și sălut'apoi cu fală
Pe cei ce au poftit la balul aranjat pe astă seara
Zâne'n haină de mătase fin țesute de-un paianjen
Cu păr despletit în valuri pe umerii lor de ghiață
Se strecoară printre ramuri și în ritmul unui vals
Prinde plopii de ureche să-i învărte'n pas de dans
Printre frunze blânda lună își trimite-a sale faruri
Să zâmbească și acelor ce privesc pe după geamuri
Nourași de lână albă estompează ceru'n ceață
Ca un ochiu senin de fată prins sub pânză de
păianjen
Greieri bat din castagnette ținând tactul cu grigri
Și broscuțele, tobiste, saltă labă după labă, într'un
danscam fiștichiu
Sus în tainice boschete, strengărițe veverițe, cearcă
ele a ține sfat
Și cu adâncă ironie ne privesc din naltul cat
Valsu 'ncepe și din zarzări cad buchete și buchete
Parc'o mână nevăzută din petal face confete
Dar deodată vijelia se pornește 'n mândrul parc
Nici nu știu, când toți plecat-au doar ascuns un
greeraș
Cântă vechea lui poveste: „ghigri ghi, tare-s sărac!“

Gențiana

AVIZ

Împlinim încă un an, al IX-a existenței noastre, tot mai apreciate, tot mai dorite. Împrejurările de ordin material ne-au fost în anul acesta, extrem de dificile. Scumpirea tiparului și a hârtiei a făcut, ca abonamentul posibil al numărului ultim să fie **2000** Lei, în realitate; lucru pentru noi teoretic, căci noi am încasat la începutul anului abia **800** Lei. Iubiții noștri colaboratori și cititorii vor înțelege din aceasta, mai ales socotind faptul că, la primul număr, coala de hârtie de tipar a fost 5 Lei, iar la ultimul: 60 de Lei, echivalentul necesar pentru a ne putea împlini onorabil misiunea și obligațiunea ce ne-am luat. Ținem să mulțumim călduros d-lui G. Matheiu, proprietarul tipografiei, pentru înțelegerea de-a nu trece cu pretențiunile-i juste peste marginile posibilităților noastre de-a le onora. Mulțumita noastră tot atât de călduroasă culegătorilor, etc. tuturor cari au contribuit, prin munca lor, la tipărirea onorabilă și frumoasă a revistei.

Mulțumim din toată inima d-lui dir. V. Mioc, omul școlii și al dragostei de copil, pentru toată dragostea și cinstea cu care ne-a ajutat. Conștiința datoriei împlinite îi servesc desigur de mai împlinită mângâiere, decât mulțumirile noastre de cuvânt, oricât de simțit ar fi și este.

Mulțumim cititorilor și colaboratorilor cari și-au unit sforțările sufletului să facă, din revista lor, cea mai apreciată tribună a gândurilor și sentimentelor pentru binele lor și al neamului și pentru împlinirea, a ceea ce este

„Țara Visurilor Noastre“

Abonamentul pentru anul 1944—1945 2000 Lei

Pentru autorități 5000 Lei

REDACTIA ȘI ADMINISTRAȚIA :

Prof. Augustin Cosma, Timișoara III, strada Vadul Călugăreni nr. 2

BCU Cluj / Central University Library Cluj

INSTITUTUL DE ARTE GRAFICE - G. MATHEIU - TIMIȘOARA, TELEFON 24-86
